

MOJE SERCE NALEŻY DO MAZOWSZA

HISTORIA, GOSPODARKA, ATRAKCJE, RZETELNE INFORMACJE

Projekt badawczo- społeczny

<https://img.freepik.com/>

Mazowsze..

Według **Kroniki Polskiej...**

Śmierć Książąt Mazowieckich

-Stanisława (8VIII 1524 r.), a półtora roku później Janusza III otworzyła możliwości dla Korony Polskiej.

W roku pańskim 1526 Zygmunt I prosto z Gdańska przybył do Warszawy, aby zatwierdzić przywileje i odebrać przysięgę stanów. Inkorporację zatwierdził sejm piotrkowski.

"Kronika Polska" Warszawa 2007, str. 174

Serwis Historyczny Ziemi Łomży- [1. Herb Księstwa Mazowieckiego z połowy XVI w Kopia - Serwis Historyczny Ziemi Łomżyńskiej](#)

Herb Księstwa Mazowieckiego w rękopisie z połowy XVI w. Orzeł biały (srebrny) o dziobie i szponach złotych (złotych) w polu czerwonym. Województwa rawskie i płockie miały w herbie orła czarnego z literą R lub P na piersi. (Cztery wieki Mazowsza. Praca zbiorowa 1968 r.)

Królowa Bona Sforza

Niezwykła wizjonerka, która swoimi działaniami odrodziła ziemie mazowieckie i na zawsze zapisała się w ich historii.

Królowa otrzymała po ślubie od męża wiele dóbr, które w **1545 r. zamieniła na posiadłości królewskie położone na Mazowszu**. Przeniosła się tu po śmierci męża w 1548 r.

Źródło: [Mazowsze: królowa Bona i jej niezwykle reformy. Śladami włoskiej władczyni - forbeswomen - Forbes.pl](#)

MAZOWSZE "PAŃSTWEM" KRÓLOWEJ BONY

- Dzięki działaniom królowej Bony Mazowsze zaczęło się zmieniać. Określano go jako "własne państwo Bony" ' lub "państwem mazowieckim królowej Bony"

Źródło: *Z Krakowa do Warszawy. Królowa Bona Sforza i jej „państwo mazowieckie”* (wykład)

Źródło zdjęcia: [królowa bona zdjęcia](#) - Wyszukaj Obrazy

KRÓLOWA BONA

*Wspomnienie królowej Bony Sforzy
i jej państwa mazowieckiego
z roku 1505
z rękopisu
J. M. Kossowski*

Mazowsze za czasów królowej Bony Sforzy

Mazowieckie królewszczyzny obejmowały:

- 35 miast I 250 wsi
- 100 folwarków
- ponad 200 młynów

Królowa potrafiła zarządzać- zyski gospodarcze zostały podwojone, a nawet podwojone.

Dzięki jej staraniom powstawały w Warszawie:

Potwierdzenie statutowych, popierała powstawanie zakładów produkcyjnych np: młyny szlifierskie I papiernicze, bielarnia.

Dbała o ochronę przeciwpożarową Warszawy

Źródło: Z Krakowa do Warszawy. Królowa Bona Sforza i jej „państwo (wykład)

zdjęcie [BONA SFORZA, KRÓLOWA POLSKI, KSIĘŻNA BARI - Polacy we Włoszech - wiadomości online](#)

Atuty Warszawy za czasów królowej Bony Sforzy

- wolność handlowa;
- poparcie przez królową zakładów produkcyjnych
- dbałość królowej o ochronę przeciwpożarową;
- poprawa bezpieczeństwa;
- szlak wiślany;
- korzystne położenie dróg handlowych;
- ożywienie rynku;
- zwolnienie mieszkańców z opłaty cła.

*Źródło: Krakowa do Warszawy. Królowa Bona Sforza i jej „państwo mazowieckie”
(wykład)*

źródło zdjęcia: <https://polishnews.com/bona>

Królowa Bona inwestowała pieniądze nie tylko w Warszawę...

... ponieważ królowa Bona bardzo lubiła podróżować to kilka miast zapadło jej w pamięć więc postanowiła je wesprzeć i w nie zainwestować były to m.in. miasta: **PŁOCK, ŁÓMŻA** (miasto rezydencjonalne), **UJAZD, GOSTYNIN** (założyła tu winnicę), **CZERSK, LIW**.

W **Ujeździe** zorganizowała folwark który odnosił fantastyczne sukcesy. Zaczęła tu budowę nowej rezydencji w której planowała modą włoską ogrody i zwierzyńiec.

W **Łomży** i **Gostynie** wyremontowała stare zamki. Wokół których zakładała ogrody, sadzawki rybne oraz winnice.

Królowa uwielbiała **Łomżę**- w pobliskiej puszczy organizowała polowania. W **Gostyninie** był browar, siedem młynów i cudowna winnica

W **Czersku** rozbudowała zamek i powstała jej rezydencja (pałac). Królowa wyposażyła bogato miejscową kaplicę. Na wzgórzach założyła sady, ogrody i winnice.

źródło: Z Krakowa do Warszawy. Królowa Bona Sforza i jej „państwo mazowieckie” (wykład)

źródło zdjęcia: [Zamek Czerski – rezydencja Bony w żółtych płomieniach liści – PolskaZachwyca.pl](https://polskazachwyca.pl/)

Współpraca

Królowa Bona podczas pobytu w wsiach i miastach realnie współpracowała z ludźmi dzięki czemu dawała ona szanse rozwoju najuboższym i wiedziała czego potrzebują mieszkańcy.

Królowa w roku 1646 zwolniła mieszkańców **Warszawy** z ceł (zostały pograniczne) wszelkich opłat, myt, opłat rynkowych i mostowych. Dzięki temu mieszkańcy Warszawy cieszyli się wolnością handlową porównywalną ze szlachecką.

W wykupionym **Starostwie Płockim** (w latach 1529- 1539) odnowiła przywileje handlowe, interweniowała u zarządców, broniła praw mieszczan wobec przedstawicieli władz świeckich i kościelnych.

- Źródło: *Z Krakowa do Warszawy. Królowa Bona Sforza i jej „państwo mazowieckie”* (wykład)
- Źródło zdjęcia: *Deposit photos*

WYJAZD KRÓLOWEJ Z MAZOWSZA

- W 1556 r. Królowa jechała przez 3 miesiące wraz z 24 wozami wypełnionymi kosztownościami do swojego Księstwa Bari.
- Królowa zrzekła się wówczas wszystkich dóbr w Polsce - a miała 50 miast i 400 wsi.

źródło: Bona Sforza d'Aragona – z ziemi włoskiej do Polski – Italomania

Źródło zdjęcia : klub jeździecki deresz

Atrakcje Mazowsza kiedyś i dziś

1. Zamki, pałace, historyczne miasta
2. Muzea, kultura i tradycje
3. Miejsca sakralne, kościelne i duchowe
4. Przyroda
5. Ciekawe atrakcje i wypoczynek

1. ZAMKI, PAŁACE, HISTORYCZNE MIASTA

<https://hasajacezajace.com/zamki-w-polsce/>

Zamek Królewski w Warszawie

to symbol historii Polski.

Obecnie pełni funkcje
muzealne, edukacyjne
i reprezentacyjne.

<https://www.gov.pl/web/kultura/zamek-krolewski-w-warszawie>

Czersk

ruiny zamku książąt
mazowieckich – średniowieczne
mury z widokiem na pradolinę
Wisły.

Obecnie pełni funkcje muzealną,
edukacyjną i rozrywkową.

LIW

W latach 1547-56 Liw był w zarządzie królowej Bony Sforzy, która przeprowadziła kolejną rozbudowę warowni, podwyższając o dwa piętra wieżę i zwieńczając ją wysokim hełmem z hurdycjami.

źródło: Muzeum Zbrojownia na Zamku w Liwie - Mazowsze.travel

Twierdza Modlin

Z początku XIX w.
to jedna
z największych twierdz w Europie,
z imponującymi kazamatami
i wieżą widokową.

Pałac w Wilanowie

barokowa rezydencja Jana III Sobieskiego otoczona malowniczym ogrodem.

Zalew Zegrzyński

popularne miejsce
żeglarzy, kajakarzy
i plażowiczów
w pobliżu Warszawy.

2. MUZEA, KULTURA I TRADYCJE

Muzeum Powstania Warszawskiego

Interaktywne muzeum
ukazujące heroizm
mieszkańców stolicy
w 1944 roku.

<https://go2warsaw.pl/muzeum-powstania-warszawskiego/>

Muzeum Fryderyka Chopina w Warszawie

multimedialne wystawy
poświęcone życiu
oraz twórczości
kompozytora.

Muzeum Mazowieckie w Płocku

najpiękniejsza w Polsce
kolekcja sztuki
secesyjnej.

<https://muzeumplock.eu/wazna-informacja-19-czerwca-muzeum-bedzie-nieczynne/>

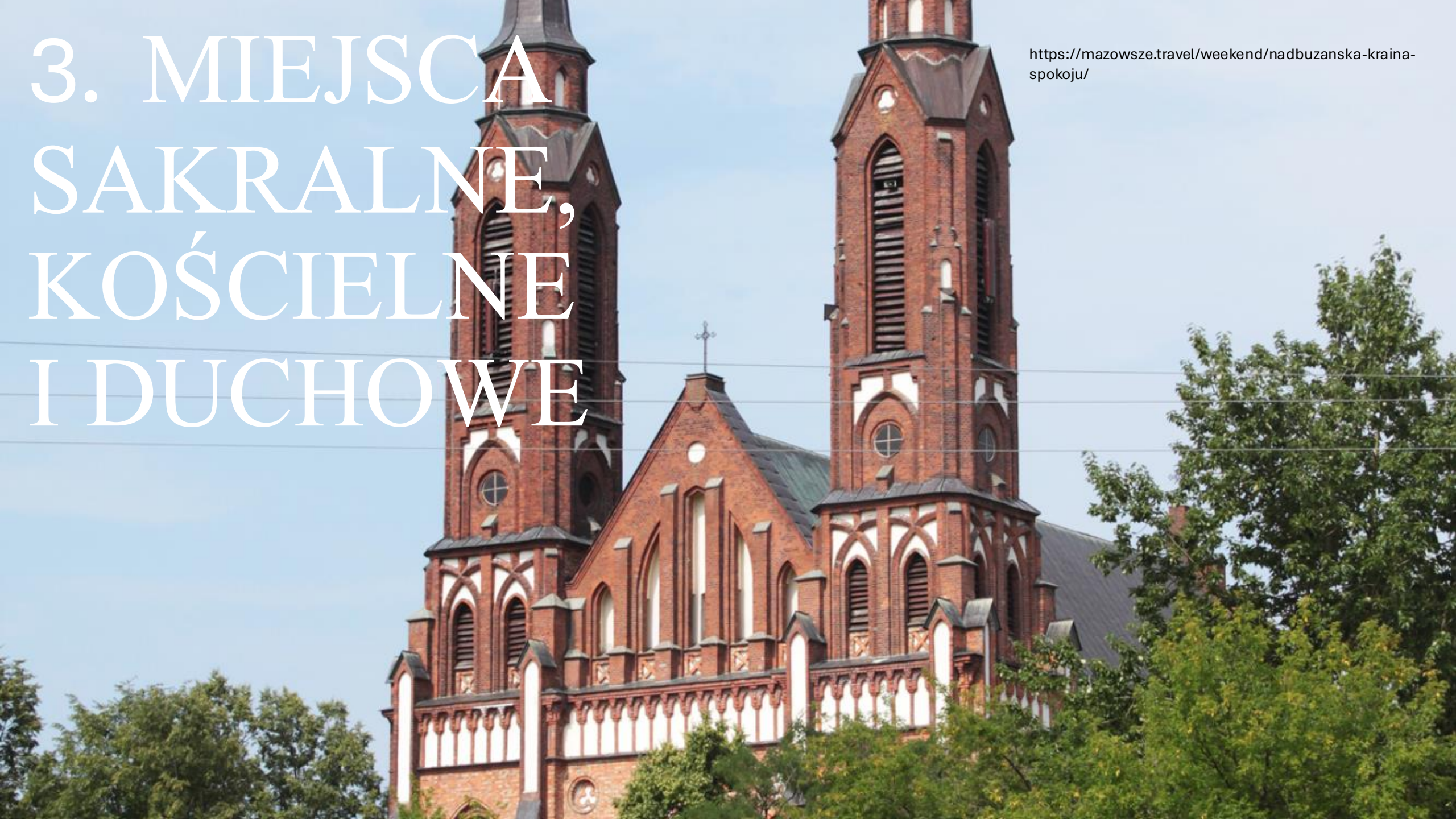

Muzeum Motoryzacji w Otrębusach

setki klasycznych samochodów,
motocykli i pojazdów
militarnych.

<https://mwfc.pl/lokacja/muzeum-motoryzacji-i-techniki-w-otrebusach/>

3. MIEJSCA SAKRALNE, KOŚCIELNE I DUCHOWE

<https://mazowsze.travel/weekend/nadbuzanska-kraina-spokoju/>

Niepokalanów

klasztor założony przez
św. Maksymiliana
Kolbego, ważne miejsce
pielgrzymkowe.

Węgrów

lustro Twardowskiego
– barokowe miasto
z ciekawą legendą
i pięknymi kościołami.

Kościół św. Anny w Wilanowie

barokowa perełka tuż przy
królewskim pałacu, pełna
historycznych pamiątek.

<https://archwwa.pl/parafie/warszawa-sw-anny-w-wilanowie/>

Zuzela

miejsce urodzenia kard. Stefana Wyszyńskiego – skromne, ale wzruszające muzeum poświęcone Prymasowi Tysiąclecia.

4.PRZYRODA

Kampinoski Park Narodowy

największy kompleks leśny
Mazowska, idealny do spacerów,
jazdy rowerem i obserwacji łośi.

Puszcza Kozienicka

dawna puszcza
królewska, gdzie
można spotkać
rzadkie gatunki
ptaków i odpocząć
nad stawami.

Gostynińsko-Włocławski Park Krajobrazowy

region pełen jezior
i lasów, idealny dla
miłośników ciszy
i natury.

5. CIEKAWY ATRAKCJE I WYPOCZYNEK

<https://www.niesamowitapolska.eu/blog/ogolna/100-pomyslow-na-wakacje-w-polsce>

Centrum Nauki Kopernik

miejsce, gdzie nauka
staje się zabawą;
idealne dla dzieci
i dorosłych.

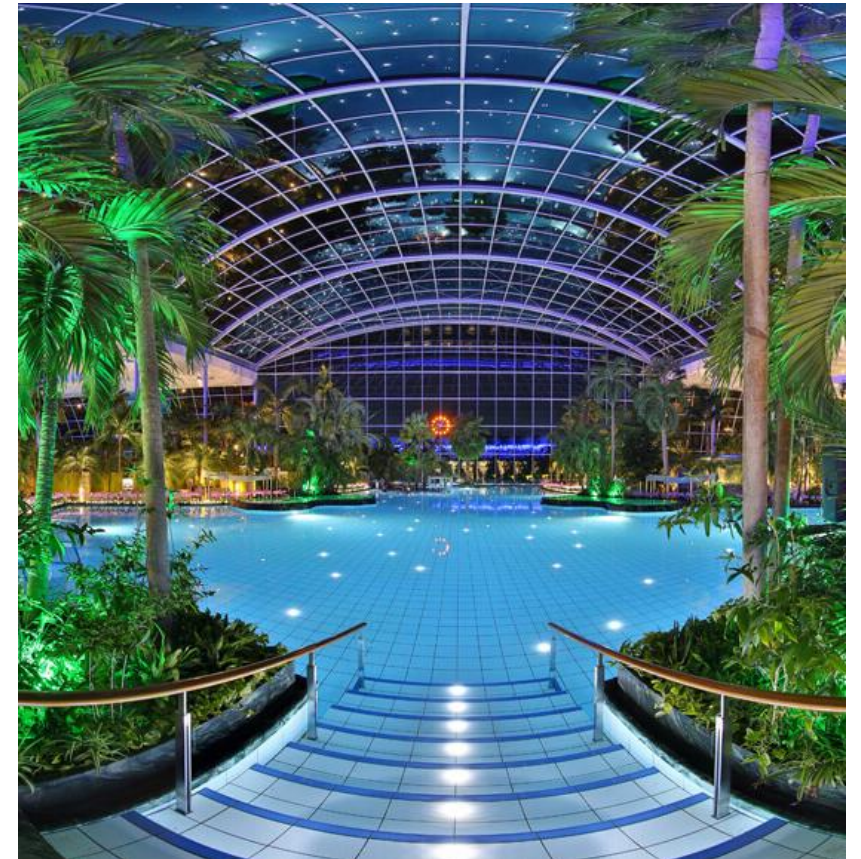
https://pl.wikipedia.org/wiki/Centrum_Nauki_Kopernik_w_Warszawie

Suntago

<https://baw-tur.pl/nasze-oferty/suntago-park-of-poland/>

największy park wodny w Polsce-
oferuje on liczne baseny, zjeżdżalnie i
strefy relaksu.

Pułtusk

to miasto które uważane jest za jedno z najbardziej zabytkowych miast za czasów królowej Bony.

Źródło zdjęcia : osmol.pl

Kałuszyn – miasto murali

kolorowe malowidła na
ścianach budynków tworzą
niepowtarzalną galerię pod
gołym niebem.

Płockie ZOO i bulwary nad Wisłą

jeden z najpiękniej
położonych ogrodów
zoologicznych w Polsce
z widokiem na rzekę.

Mazowsze teraz

mamy dobrze rozwiniętą
gospodarkę oraz wysoki
poziom edukacji.

Szlak jabłkowy

Szlaki jablek, które powstały za czasów Królowej Bony, licznie przyozdabiają krajobraz polski do dziś.

Pola uprawne

Co ciekawe pola uprawne na terenie Mazowsza rozpoczęły swoją historie już za czasów królowej Bony Sforzy.

To dzięki niej w Polsce rozpoczęło się rolnictwo i uprawa warzyw.

- Źródło zdjęcia: freepik

PROJEKT SPOŁECZNY OBEJMOWAŁ:

- Prelekcję w dwóch klasach (7b oraz 6e).
- Warsztaty edukacyjne w klasie pierwszej.
- Przeprowadzenie i opublikowanie wywiadów: z historykiem oraz pracownikiem Akademii Nauk.
- Zaprezentowanie owoców pracy na forum szkolnym (gazetka).
- Opublikowanie pracy na stronie szkolnej.

BIBLIOGRAFIA:

1. "Lekcje o Mazowszu" scenariusze zajęć. Samorząd WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO
2. "Najcenniejsze zabytki Warszawy" Jerzy Lelyko Krajowa Agencja Wydawnicza WARSZAWA 1989
3. "Dynastia Jagiellonów na lekcjach historii i języka polskiego" Juliusz Sieredzon, Wydawnictwo Korepetytor, Płock 1998
4. "Mazowsze i środkowa polska" Adam Dylewski (tekst), Krzysztof Kobus, Anna Olej- Kobus (zdjęcia)
5. Z Krakowa do Warszawy i jej "państwo mazowieckie" Wykład z cyklu "Królowa na Zamku Królewskim w Warszawie. Prof. Agnieszka Januszek- Sieradzka Katolicki Uniwersytet w Lublinie
6. "Kronika Polski" Reader's Digest, Warszawa 2007 str. 174
7. "Bohaterowie Historii Polski" VIDEOGRAFIA
8. *Mazowsze: królowa Bona i jej niezwykle reformy. Śladami włoskiej władczyni - forbeswomen - Forbes.pl*
9. <https://www.gov.pl/web/kultura/zamek-krolewski-w-warszawie>
10. <https://www.dzieckowpodrozy.pl/twierdza-modlin-atrakcje-dojazd-zwiedzanie/https://muzeumplock.eu/wazna-informacja-19-czerwca-muzeum-bedzie-nieczynne/>
11. <https://pl.wikiquote.org/wiki/Niepokalan%C3%B3w>
12. <https://siedlce.eska.pl/pozostaje-nam-tylko-ciemnoc-wegrow-protestuje-z-innymi-miastami-aa-WLN7-oVnS-DzcR.html>
13. <https://polskapogodzinach.pl/puszcza-kampinoska-palmiry-granica-i-kampinos/>
14. <https://archw.wa.pl/parafie/warszawa-sw-anny-w-wilanowie/>

BIBLIOGRAFIA:

1. *Zamek Czersk – rezydencja Bony w żółtych płomieniach liści – PolskaZachwyca.pl*
2. *Deposit photos*
3. królowa bona zdjęcia - Wyszukaj Obrazy
4. <https://warszawa.tvp.pl/65667642/plockie-zoo-planuje-rozbudowe-powstanie-kompleks-nowych-pawilonow>
5. szlak jabłkowy królowej bony - Wyszukaj
6. Muzeum Zbrojownia na Zamku w Liwie - Mazowsze.travel
7. Bona Sforza d’Aragona – z ziemi włoskiej do Polski – Italomania
8. *BONA SFORZA, KRÓLOWA POLSKI, KSIĘŻNA BARI - Polacy we Włoszech - wiadomości online*
9. <https://modanamazowsze.pl/puszcza-kozienicka-faworyta-jagiellonow/>
10. <https://wloclawek.to.run.lasy.gov.pl/parki-krajobrazowe>
11. https://pl.wikipedia.org/wiki/Centrum_Nauki_Kopernik_w_Warszawie
12. <https://baw-tur.pl/nasze-oferty/suntago-park-of-poland/>
13. <https://polishnews.com/bona>

Dziękujemy za uwagę:

Aleksandra Waligóra

A horizontal orange bar with rounded ends. A small, light orange arrow points downwards from its right side towards the green bar below.

Dominik Wasilewski

A horizontal green bar with rounded ends. A small, light green arrow points downwards from its right side towards the blue bar below.

Aleksandra Żołek

A horizontal blue bar with rounded ends. A small, light blue arrow points downwards from its right side towards the purple bar below.

Julia Sobiecka

A horizontal purple bar with rounded ends. It is the bottom-most bar in the sequence.